

INFORME DEL GRUP DE TREBALL SOBRE FISCALITAT I TURISME DEL CONSELL MUNICIPAL TURISME I CIUTAT

Introducció:

El Grup de Treball sobre fiscalitat i turisme del Consell Municipal Turisme i Ciutat ha estat participat per les següents persones / entitats (*presentades per ordre alfabètic*):

1. Associació catalana d'agències de viatges, ACAVE
2. Associació d'apartaments turístics de Barcelona, APARTUR
3. Associació de veïns del Barri Gòtic
4. Associació de veïns del Coll
5. Associació de veïns del Poblenou
6. Associació de veïns de Sagrada Família
7. Barcelona Oberta
8. Cambra de Comerç de Barcelona
9. CETT-UB
10. Consorci Turisme de Barcelona
11. Direcció de planificació estratègica i fiscalitat de l'Ajuntament
12. Expert del Consell, Àngel Díaz
13. Federació d'associacions de veïns de Barcelona, FAVB
14. Fem Sant Antoni
15. Gremi d'Hotels de Barcelona
16. Grup Municipal PDeCAT
17. Micro, petita i mitjana empresa de Catalunya, PIMEC
18. Ostelea

L'objectiu del grup de treball és debatre i analitzar la fiscalitat turística per tal de generar un informe de recomanacions per a presentar a l'Ajuntament suggerint actuacions a desenvolupar, que tinguin sentit en el marc de la ciutat de Barcelona, assumibles i realistes des del punt de vista de la seva implementació.

En el transcurs de les sessions s'ha posat de manifest la dificultat de debatre sobre una temàtica tan tècnica i complexa com és la fiscalitat. També s'ha constatat que, per analitzar-la de manera global i rigorosa es necessitarien més dades de les que tenim al nostre abast.

A més, l'anàlisi ha conclòs que, malgrat que els governs locals tenen les seves pròpies competències, els grans canvis en polítiques fiscals són d'abast autonòmic i central. Respecte a les competències dels governs locals, cal tenir en compte que per plantejar qualsevol modificació s'ha de comptar amb consens polític.

El grup ha tingut interès en conèixer altres realitats de ciutats amb característiques similars a Barcelona.¹

Com a recomanació general, el grup de treball vol expressar la necessitat de que les mesures recomanades es puguin implementar de la manera més àgil possible per tal de donar resposta a les problemàtiques abordades.

S'han dut a terme cinc sessions de treball en les dates següents:

- Sessió 1, 21 novembre 2017
- Sessió 2, 30 novembre 2017
- Sessió 3, 10 gener 2018
- Sessió 4, 07 febrer 2018
- Sessió 5, 21 febrer 2018
- Sessió 6, 14 març 2018

La metodologia proposada pel grup ha estat la següent:

- Presentació sobre el tema a treballar per part de persones expertes, tant membres del Consell com persones convidades, especialment per les aportacions que podien fer.
- Debat i reflexió a l'entorn de les presentacions per extraure'n conclusions i/o recomanacions i fer-les arribar a l'Ajuntament o a altres administracions competents.
- Tenir en compte els eixos transversals que el Consell Municipal Turisme i Ciutat va decidir incloure en el seu pla general de treball.

Les actes-resum de les trobades, així com les presentacions i documentació generada estan a disposició a la web de la Direcció de Turisme en el següent enllaç: <http://ajuntament.barcelona.cat/turisme>

La primera sessió, introductòria, va servir per determinar la dinàmica de treball. Es va acordar començar el treball del grup a partir del coneixement de l'Informe "La contribució del turisme en

el finançament de l'Ajuntament de Barcelona: anàlisi de la situació actual i propostes de millora" encarregat a José Mª Durán-Cabré (UB – IEB), en el marc del PET 2020, que bàsicament analitza les característiques econòmiques dels tributs relacionats amb el turisme, presenta quines són les fonts de finançament actuals dels municipis en relació amb el turisme, tant a nivell de Barcelona, com a nivell internacional, i finalment llista algunes propostes respecte a reformes que es podrien introduir, en el cas de la ciutat de Barcelona, amb la finalitat d'incrementar la seva aportació. Més endavant, des de la Direcció de planificació estratègica i fiscalitat de l'Ajuntament, es va presentar una anàlisi de les implicacions que comportaria l'aplicació de cadascuna de les propostes presents a l'informe del professor Duran - Cabré.

El grup valora positivament el fet de disposar de l'esmentat informe, així com el retorn que ha tingut des de la Direcció de planificació estratègica i Fiscalitat de l'Ajuntament. Tanmateix, considera que manca informació global respecte a les implicacions econòmiques que té el turisme a la ciutat de Barcelona per tal de poder analitzar amb rigor cadascuna de les propostes compreses a l'informe.

Un dels elements centrals al voltant del qual s'ha centrat gran part del debat del grup ha estat en intentar discernir si l'increment de despesa que l'activitat turística li suposa a l'Ajuntament de Barcelona a l'hora de redimensionar certs serveis (neteja, seguretat, mobilitat, ...), queda compensat per la recaptació fiscal que obté gràcies a la pròpia activitat turística. Així, es considera necessari disposar d'informació del volum d'ingressos que recapta l'Ajuntament en qualitat d'impostos, taxes i/o preus públics provinents de l'activitat turística, així com el volum de despesa que aquesta activitat genera a l'Ajuntament, degut a la seva gestió. Un cop es disposi d'aquest balanç, serà possible analitzar si el resultat és positiu, i llavors es podria eventualment demanar a l'Ajuntament que inverteixi més en la gestió de les externalitats que causa el turisme als ciutadans, o negatiu, i, en aquest cas, proposar al consistori eventuales mesures per tal d'incrementar els ingressos i així intentar revertir la situació.

El grup és molt conscient del repte que suposa poder disposar d'aquesta informació, ja que la complexitat tècnica associada és molt elevada. És per aquest motiu que el grup valoraria molt positivament el fet de disposar, en un termini de pocs mesos, d'una primera aproximació calculada en base a una sèrie d'hipòtesis més o menys generals. En aquest sentit, es considera que el càlcul dels ingressos pot ser més senzill de realitzar que el de les despeses, ja que a nivell de pressupost municipal, l'agrupació en partides i conceptes és més compacta en el primer cas. Aquest informe podria ser el primer pas per poder analitzar i debatre amb profunditat la idoneïtat de la possible aplicació de les diferents propostes de l'informe del professor Duran – Cabré.

Dit això, el grup presenta al Plenari del Consell Municipal Turisme i Ciutat la proposta de que l'Ajuntament, a través de la Direcció de Turisme, encarregui un estudi global sobre les implicacions econòmiques de l'activitat turística al pressupost municipal. Es considera imprescindible disposar d'una primera aproximació al respecte per tal de poder prendre en un futur decisions polítiques i/o tècniques.

El grup de treball considera que l'estudi hauria de tenir les següents característiques:

- **ESTRUCTURA.** Hauria de contenir almenys els següents apartats:
 - Part introductòria. En aquest apart s'emmarcarà l'activitat turística a la ciutat de Barcelona i el seu impacte en el pressupost de l'Ajuntament de Barcelona, tant pel costat dels ingressos (tributs, preus,...) com pel costat de la despesa municipal.
 - Ingressos que l'activitat turística reporta a l'Ajuntament de Barcelona. En aquesta part es calcularan els recursos econòmics que ingressa l'Ajuntament de Barcelona gràcies a l'activitat turística, ja siguin ingressos directes, provinents de figures impositives pròpies, com ingressos provinents de la participació en altres fonts (IVA, taxa turística, ...). En aquesta part cal tenir en compte tant els ingressos directament vinculats a l'activitat turística (taxa turística, entrades parc Güell, IBI o IAE de les empreses del sector turístic, ...), com la part proporcional de la contribució de l'activitat turística als ingressos de figures impositives generals (guals, terrasses, ...).
 - Despeses associades a la gestió de l'activitat turística. En aquesta part es calcularan les despeses que li suposa a l'Ajuntament de Barcelona l'activitat turística. Així es contemplaran totes aquelles despeses directes i indirectes que efectua l'Ajuntament de Barcelona i que són fruit de l'activitat turística. S'imputaran, a part dels costos directes, part dels costos referents a certs serveis (seguretat, neteja, ...), entenent que la presència d'un elevat nombre de turistes a la ciutat comporta un redimensionament temporal o general dels diferents serveis, i altres costos indirectes, com per exemple subvencions a la ciutadania per a evitar la gentrificació.
 - Conclusions. En aquest apartat s'exposaran els resultats i les conclusions de l'informe, presentant si el balanç entre ingressos i despeses és positiu o negatiu per a la ciutat.
- Es considera oportú que l'informe pugui recollir un període de temps una mica ampli, com, per exemple dels darrers cinc anys per tal de poder tenir la trajectòria i evolució del

sector i poder-ne extreure conclusions. A més a més, es pretén que les dades utilitzades es puguin anar actualitzant al llarg del temps periòdicament i així tenir de manera àgil i senzilla l'actualització de la situació. Es té la voluntat que el Grup de treball pugui fer un seguiment de l'elaboració de l'informe amb l'objectiu d'anar guiant la seva execució. L'equip redactor d'aquest informe, es vol que sigui objectiu amb capacitat d'anàlisi des de diferents punts de vista tenint en compte els membres del Consell i els diferents perfils inclosos. Es considera imprescindible que l'equip tingui flexibilitat i tingui una relació àgil a l'hora de poder interactuar amb la Direcció de Turisme i l'assessorament de la Direcció de Planificació Estratègica i Fiscalitat.

De cara a definir l'encàrrec, els paràmetres que el GT proposa seguir són: encarregar un estudi sobre l'impacte que l'activitat turística té al pressupost municipal consolidat -això implica, tant l'Ajuntament com altres entitats públiques dependents de l'Ajuntament (Autoritat Transport Metropolità, BSM, etc.) per tal d'obtenir informació d'un període limitat, però prou llarg en el temps com perquè els resultats siguin prou significatius, tant dels ingressos com de la despesa resultant que l'activitat turística a la ciutat suposa per l'Ajuntament.

El GT demana a l'Ajuntament que prengui les mesures necessàries per garantir que l'equip que dugui a terme l'encàrrec trobi el màxim de col·laboració possible per tal d'obtenir les dades i informació necessària.

Un cop formalitzat l'encàrrec de realitzar l'estudi, seria desitjable que el grup de treball fes un cert seguiment del procés d'elaboració del mateix amb l'adjudicatari.

Finalment, el grup de treball presenta al Plenari del Consell Municipal Turisme i Ciutat la proposta que l'Ajuntament, en paral·lel a l'elaboració de l'estudi en qüestió, es comprometi a treballar amb la resta de nivells de l'administració pública per tal de modificar la legislació vigent de manera que repercuteixi en major participació dels governs locals

ⁱ Des de la Direcció d'Estratègia i Fiscalitat s'ha encarregat un estudi comparatiu sobre el finançament de grans ciutats de diferents continents.